

## Aasta turismitegija esildised

### Kohvik-resto Ajatu - ELUSTIIL DISAIN OÜ

Seda ettevõtet on nii palju tunnustatud muude märgiste ja tunnustustega, et aeg on anda neile Järvamaa aasta turismitegija tunnustust! Kohvik-resto Ajatu. Eesti peresõbralik toidukoht 2025, kokandusmaailma tunnustus Falstaff märgis 2024 ja White Guide 2025 tunnustusega ettevõtte ja nii edasi ja nii edasi. Iga Türi inimene tähistab seal oma tähtpäeva, iga järvakas viib sinna oma tähtsad külalised. Miks? Sest kohvik-resto Ajatu pakub ajatult puhtaid maitseid, mis on uues võtmes sätitud mõndagi nostalgilisse rooga. Soe ja kodune teenindus seovad kokku ilusad hetked ja elamuse! Värske tooraine ei jäta kompromissideks ruumi ja Ajatu kohviku roogi iseloomustab imekaunis väljapanek taldrikul. Küllastajate vastukaja on üdini positiivne. Kohvik korraldab ka õhtusöögiga kontserte, mis müüakse läbi paari tunniga. Kohvikul on ka uuendusplaane, et laieneda. ELUSTIIL DISAIN OÜ omanikud Kaia ja Tarmo Kaugeranna teevad koostööd naabritega ja räägivad kaasa Järvamaa turisminõukoja töös.

---

Kohviku pidajad on Kaia ja Tarmo Kaugeranna.

Kohvikut iseloomustab kõrge teeninduse tase, teenuste mitmekülgsus, omanäolisus ja atraktiivsus. Ajatud maitseid, soe ning kodune teenindus, mis loovad kokku ilusad hetked ja elamuse! Värske tooraine saab sätitud mõnda nostalgilisse rooga, seda veidike uuemas kuues ja võtmes. Kindlasti ei puudu ka maitserännakud mõnda kaugemasse maailmanurka.

Lisaks toidu lauale kandmisel kasutatavatele nõudele, näeb kohvikus erinevat Tarbeklaasi, Lorupi, vanemate Riia serviiside väljapanekuid.

Kohvik hindab taaskasutust, vanu asju, uusi mälestusi ja koosolemist!

Küllastajate vastukaja on üdini positiivne. Kohvikut on külastanud Eesti Peakokkade Ühendus ja avaldanud söögitegijatele tunnustust.

Kohvik meelitab Türi külastajaid mitte ainult Eestist, vaid ka naaberriikidest.

2024. aastal soetati kohvikule Säreveres jõesaarel asuv vana kuivati. Kuivatis on korraldatud juba rida elamusõhtusööke ja kontserte. Kohad broneeritakse kiiresti ja külalisi on olnud kogu Eestist.

Kohvik-resto paistab silma originaalsuse ja kohalike toorainete väärindajana.

<https://jarvateataja.postimees.ee/8125772/sarevere-vanas-kuivatis-saavad-kokku-hea-toit-kunst-ja-muusika>

## Kirna Mõis OÜ

Kirna mõis on kujunenud Järvamaa üheks külastatuimaks vaatamisväärsuseks, mida külastab iga aasta ca 30 tuhat inimest.

Mais läheb Kirna mõisapargis õide ca 300 000 tulpi, mis on suurim looduslik tulbiväli Põhja- ja Baltimaades. Saabunud turistid külastavad mais ja juunis ka ümbruskonna turismiobjekte ning kohvikuid, mille läbi toetavad turismiarengut kogu Järvamaal.

Unikaalne Kirna mõisapark on hästi tuntud inimese bioloogilisi rütme toetava loodusliku fooni tõttu. Iidsete pargipuude all saabub sisemine vaikus ja meelerahu, mis võib pakkuda toetust igapäevaelu virvarris. Kirna mõisapargi tervendavat väge omal nahal tundnud külalised on kirjeldanud seda kui maagilist kogemust.

Läbi suve korraldatakse mõisas iganädalaselt vaimset- ja füüsilist tervist toetavaid kontserte, töötubasid ja loenguid.

Kirna mõisakohvik on tuntud oma imeliste küpsetiste poolest, mis tulevad mõisa pagarikojast. Regulaarselt korraldatakse erinevate maade maitserännakuid, mis on muutunud väga populaarseks ja kohad täituvad loetud päevadega.

2025. a 24. septembril, Estonia kontserdisaalis toimunud Eesti Elustiili auhindade pidulikul galaõhtul valiti 4 kuud kestnud rahvahääletusel Kirna mõis Eesti parimaks vaatamisväärsuseks ja Tulbifestival parimaks sündmuseks.

## Orina Mõis

Kas olete näinud suuremat õhinat kui Lenno Põder räägib Orina mõisast? Mina ei ole. Lenno Põder on igapäevaselt Autoserti kutseliste autojuhtide koolituskeskuse juhtfiguur. Orina mõisa omandas Ametikoolitus OÜ umbes kolme aasta eest. Lenno ise nimetab seda kummaliseks äratundmiseks, et siin on see koht, millest ta tahab teha ""must visit"" paiga. Orina mõisas performance`l on kaks poolt - mõisa pool ja Järva-Jaani kutsekeskkooli õppeklassi pool. Ekskursioonid ja performanced viivad külastaja poole sajandi taha, ajamasin käivitub ja silmad lõõavad särama. Seda ei saa sõnadega lõpuni seletada, seda peab ise tundma.

Tänavu on Orinal käinud 3500 külalist. Igaühest neist on saanud selle turismiobjekti müügimees, kes räägib nähtust sama vaimustunult kui Lenno. Liisa Põder on võtnud enda kanda mõisa

kaugema ajaloo uurimise ja tutvustamise, ning sellega on palju plaane, kuidas taastada ajalooline miljöö ja hoone. Orina mõisa kuulsus on ületanud ammu juba maakonna piirid.

## **SA A.H. Tammsaare muuseum Vargamäel**

A. H. Tammsaare muuseum Vargamäel kogub, uurib, säilitab ja tutvustab kõigile kirjanik Anton Hansen Tammsaare elu ja tema loominguga seotud vaimset ja füüsilist pärandit. Peamisteks sihtrühmadeks on õpilased ja õpetajad, kultuuri- ja loodushuvilised (sh pered, välisturistid jt) ning eesti keelt teise keelena rääkivad inimesed. Muuseumil on neli arengusuunda: elukestev õpe, lugude vestja, looduskeskkonna väärtustamine, kogukonna kultuurikeskus. Koostööd tehakse õpetajatega, turismifirmadega, loovinimestega, kohaliku kogukonnaga (kool, raamatukogu). Muuseum kuulub Eesti kirjanike muuseumide ühingusse ning on osa kultuuriloolisest palverännuteest Piritalt Vana-Vastseliina.

Muuseum loob mitmekülgset sisu- ja haridusprogramme. Aastanäituste juurde luuakse eriprogramme ning korraldatakse seminare, kus vesteldakse maastikust, armastusest, loodusest ja kõigest, mis seostub Tammsaare ja tema sünnikoduga. 2024. ja 2025. aastal pakuti koostöös Albu mõisaga haridusprogrammi eesti keelt emakeelena mittekõnelevatele inimestele. Tegemist oli INSA riigihankega. Üksteist korda toimunud programmi eesmärk oli tutvustada kirjanik Anton Hansen Tammsaare sünnikodus ja Albu mõisas eesti kirjandust, kultuuri ja ajalugu. Programm lõppes 2025. aasta veebruaris.

30. augustil 2025 avati uus püsiekspositsioon, mis koosneb muuseumi sise- ja välialast. Siseala koosneb traditsioonilisest väljapanekust ja digitaalsest multimeediast, mis läbi mikrolavastuste ja kollaažide avab muuseumi olemuse dramaturgiliselt. Väliala katab muuseumi kogu territooriumi ja on vormilt lahendatud elamusrännakutena.

Juba mitmendat aastat korraldatakse koos Järva vallaga eesti kirjanduse pidunädalat. Eesti suurimat talvist kirjanduspidu külastavad nii kohalikud kui kaugema kandi inimesed. Tuntus tõuseb iga aastaga. Kirjandushuvilistega on loodud ka sotsiaalmeedias (Instagram) hea ja püsiv side. Eesmärk on propageerida eesti kirjandust ja kirjandusklassikat, tõsta esile Vargamäe muuseumit ja piirkonna kirjanikke. 2025. aasta pidunädalal toimusid pidulik lipuheiskamine, kohtumised kirjanikega, konverents, rahvamatk, võistluse lugemine, seminar, kirjanduslik jooga ja kirjanduslik oaas. Avatud olid ka näitused.

31. mail 2025 toimus Vargamäel Järvamaa laulu- ja tantsupidu. Lisaks toimuvad muuseumis dokumentaalfilmiõhtud, muuseumiöö, seminarid, RMK matkad, jõuluprogrammid,

kirjanduslikud pidusöögid Vargamäe maiuspaladega, palverännakud ning muud eriüritused ja programmid.

Muuseumi külastajate arv on läbi aastate olnud stabiilne. “Tõe ja õiguse” radadele jõuab iga aasta 6000-7000 inimest, teatrietendustega aastatel isegi rohkem. Vargamäe muuseumi tegemised leiavad iga aasta kajastust ka riiklikes meediaväljaannetes.

## **SA EESTI PIIMANDUSMUUSEUM**

Imaveres asuva Eesti piimandusmuuseumi põhiülesanne on koguda, uurida ja säilitada Eesti piimanduse ajalugu, vahendada seda üldsusele teaduslikul, hariduslikul ja meelelahutuslikul eesmärgil ning tutvustada elanikkonnale Eestis toodetud piima ja piimatooteid.

Muuseumi igapäevaste tegevuste ning põnevate töötubade kõrval korraldatakse koostöös suurte ja väikeste piimatööstustega, kohaliku kogukonnaga ja erinevate ettevõtjatega aastaid omanäolist ja rahvarohket Piimapäeva. Käesoleva aasta 14. juulil toimus Piimapäev juba 19. korda. 2025. aasta piimapäeva teema oli „Meiereide lugu“. Piimapäevaks valmis uus püsi- ja mobiilne näitus pealkirjaga „Meiereide tekkimine ja ehitus Eestimaa küladesse XX sajandil“. Piimapäeval toimus püsinäituse avamine ja mobiilse rändnäituse tutvustamine, konverents, interaktiivsed ja praktilised töötoad nii lastele kui täiskasvanutele, lapsed said veeta aega ajutises loomapargis, toimus piimatööstuste toodangu laat ning päeva lõpetas kontsert.

Muuseumil on ühtne ja toimekas tegevmeeskond, mis loob võimaluse osaleda põnevate väljapanekutega kõigil messidel ja laatadel. Lisaks otsitakse pidevalt rahastusvõimalusi, et teostada erinevaid arendusprojekte. Tänu neile muudetakse muuseumit järjepidevalt atraktiivsemaks ja kasvatatakse külastajate arvu. Järvamaa mõistes on Piimandusmuuseum üks meie visiitkaartidest ning üks meie olulisematest turismitegijatest.